PET-bog: Opererede FBI ulovligt i Danmark?

Af Kasper Krogh og Pernille Dreyer
kkh@berlingske.dk
perd@berlingske.dk

FBI har skygget en potentiel terrorist i Københavns gader uden at orientere de danske myndigheder. Det er i strid med loven.

Tidligere PET-chef Jakob Scharf er ikke overrasket over, at FBI sandsynligvis opererede ulovligt i Danmark. »Sådan foregår det,« siger han i bogen »Syv år for PET«. Foto: Claus Bech

Udenlandske efterretningstjenester arbejder ulovligt på dansk jord, uden at Politiets Efterretningstjeneste (PET) eller andre danske myndigheder har viden om det.

Det fortæller tidligere chef for PET Jakob Scharf i den nye bog »Syv år for PET«.

Eksempelvis skulle det amerikanske forbundspoliti, FBI, i sagen om den amerikanske terrorist David Headley have opereret i Danmark, uden at PET blev spurgt, orienteret eller opdagede noget. David Headley var manden, som planlagde terrorangrebet i Mumbai i 2008, hvor mindst 166 mennesker blev dræbt, og efterfølgende planlagde et lignende angreb mod Jyllands-Postens redaktion i København og ad flere omgange var i hovedstaden for at filme og researche. Da Headley i sommeren 2009 for anden gang besøgte København, blev han tilsyneladende skygget af agenter fra FBI, der fulgte Headley minutiøst.

Mistanken mod FBI bestyrkes af, at det netop var FBI, som efter et tip fra britiske MI5 indledte en efterforskning mod Headley og via overvågning afdækkede hans planer om et angreb i Danmark. Først senere - efter Headleys to besøg i København - orienterede FBI danske PET om sagen, der kom bag på PET, fortæller Scharf.

»Da David Headley kom til Danmark for anden gang i sommeren 2009, vidste vi slet ikke, at han var i landet. Vi overvågede ham hverken første eller anden gang. Vi kendte ikke Headley, og det er bestemt heller ikke sikkert, at vi overhovedet havde haft nogen mulighed for at opdage ham, hvis ikke amerikanerne var kommet til os senere,« siger Scharf.

Selv om FBI sandsynligvis opererede ulovligt på dansk jord, hverken forarger eller overrasker det Jakob Scharf:

»Sådan foregår det. Det er en udfordring, for vi vil ikke have, at andre landes efterretningstjenester opererer i Danmark, uden at vi ved det,« siger han.

Seniorforsker i international sikkerhed ved DIIS, Flemming Splidsboel Hansen, vurderer også, at ulovlige operationer foregår, og at Danmark vender det blinde øje til.

»Det sker, og man må bare sige, at forholdene i efterretningsindustrien er på den måde, at vi ikke rigtig beklager os, fordi amerikanerne er øverst i fødekæden,« siger han.

> **Der er tale om en ordentlig og sober bog om forhold af samfundsmæssig betydning.**
>
> Jakob Scharf, tidligere PET-chef

REAKTION

Forbrød Jakob Scharf sig mod sin tavshedspligt?

I bogen »Syv år for PET« af Morten Skjoldager kommer der oplysninger om PET-aktioner, der ikke tidligere har været nævn i offentligheden, detaljerede oplysninger om metoder i forbindelse med aktioner og referater af oplysninger fra amerikanske efterretningsoperationer.

Således står der i første kapitel: »Jakob Scharf og Frank Jensen var tre døgn i USA, hvor de både holdt møder med CIA og forbundspolitiet FBI. De landede igen i København 19. maj 2007, og de havde interessante oplysninger med hjem i bagagen. CIA havde leveret én meget vigtig oplysning under briefingen. Den 21-årige mand på vej tilbage fra træningslejren hed Hammad Khürshid ...«

Oplysningen stammer fra hovedkilden i bogen, Jakob Scharf, der som forhenværende chef for PET er underlagt tavshedspligt på en række områder vedrørende sit tidligere arbejde. Men om Scharf dermed har brudt sin tavshedspligt, er umiddelbart svært at slå fast, siger lektor ved Juridisk Institut på Aalborg Universitet, Sten Bønsing:

»Hvis oplysninger ikke er fremgået af andre bøger eller artikler, så kan de være et brud på Jakob Scharfs tavshedspligt, men det kræver en undersøgelse i hvert enkelt tilfælde,« siger Bønsing.

»Det kan godt lyde, som om Scharf har videregivet fortrolige oplysninger, der kan skade samarbejdet med den amerikanske efterretningstjeneste, men det vil kræve en undersøgelse i byretten med indkaldte eksperter, før man kan sige noget klart,« siger Bønsing.

Tradition versus jura

Lektor i offentlig ret, Pernille Boye Koch, er enig:

»Der er et stort hensyn at tage i forholdet til andre landes efterretningstjenester, hvorfor PET holder tæt med den slags oplysninger, men fordi der ikke er præcise regler i disse sager, og området mere er reguleret af tradition end af jura, så er det meget vanskelige sager at vurdere umiddelbart.«

Berlingske har kontaktet Jakob Scharf for at få klarlagt detaljer omkring konkrete passager i bogen og spørgsmålet om et eventuelt brud på tavshedspligt.

Han har ikke ønsket at uddybe og henviser til sin generelle udtalelse om bogen:

»Jeg har valgt at lade mig interviewe til Morten Skjoldagers bog »Syv år for PET«, fordi der er tale om en ordentlig og sober bog om forhold af samfundsmæssig betydning. Det har været afgørende for mig, at bogen på ingen måde vil kunne skade statens sikkerhed, og jeg har i forbindelse med min egen medvirken til bogen været meget opmærksom og påpasselig i forhold til at overholde min tavshedspligt. *bbl*